

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Факультет іноземної філології

**НАУКОВІ РОЗВІДКИ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

Збірник тез наукових доповідей

Випуск 1

Харків

2020

УДК 81'243
ББК 81.2
Н 34

За загальною редакцією
кандидата філологічних наук, доцента **Т.В. Подуфалової**

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди*

(протокол №4 від 15.06.2020 р.)

Н34 Наукові розвідки студентів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди: збірник тез наукових доповідей / За заг. редакцією канд. філол. наук, доц. Т.В. Подуфалової. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 98 с.

У збірнику представлено тези наукових доповідей магістрантів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам іноземної філології та методики навчання іноземних мов.

Для викладачів, аспірантів і студентів філологічних факультетів закладів вищої освіти.

УДК 81'243
ББК 81.2

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2020

Кібальчич Анастасія. Асоціативно-образний компонент концепту «вино» у «Кентерберійських оповідях» Джефрі Чосера	35
Кобякова Діана. До питання про статус терміну «ecology»	37
Ковалевська Дар'я. Філософське поняття диспозиційності в лінгвістичному вимірі	38
Kolodiazna Anastasia. Linguistic Means of Conveying the Modality of Worldview Perception in English Drama	39
Костіна Тетяна. Рецепція античності в художній літературі	40
Кузіна Поліна. Відео-формат сучасного англомовного кулінарного дискурсу	41
Кузьміна Аліна. Автомобільні неологізми в сучасній англійській мові	42
Кукленко Марина. Застосування автентичних відеоматеріалів на уроках англійської мови в середній школі як засіб мотивації учнів	43
Кукленко Олександр. Формування англомовної лексичної компетентності учнів старшого юнацького віку через застосування інформаційних технологій	44
Курська Інна. Формування лексики інтернет-дискурсу	45
Лобунець Маргарита. Поетика заголовку роману Е. Берджеса «Механічний апельсин»	46
Ломонос Вікторія. Комісивні мовні акти	47
Мазарук Марія. Лінгвокультурний аспект у сучасній лінгвістиці	48
Мазурова Катерина. Художній текст як інтердискурс	49
Мамедова Сусана. Англоязычный речевой этикет как объект лингвистического исследования	50
Манжак Катерина. Комп'ютерний дискурс як самостійна область дослідження	51
Маркіна Тетяна. Щодо питання формульності сюжетів анімаційних фільмів	52
Марущенко Юлія. Витоки паремій англійської мови зі значенням «їжа»	53
Машир Вікторія. Функція і роль шекспірівського претекста в драматургії Тома Стоппарда («Розенкранц і Гільденстерн мертві»)	54
Михайлова Тетяна. Мовні засоби створення образу «прихованого» негативного персонажа у творі Д. Брауна	55
Мозгова Олена. Поняття терміна у сучасній науковій парадигмі	56
Москаленко Єлизавета. Порада як об'єкт лінгвістичних досліджень	57
Моторикіна Ірина. Семантична характеристика дієслів, що вводять пряму мову, в оповіданнях А.Крісті	59
Мужевенко Вікторія. Полісемія в рекламному тексті	60
Науменко Наталія. Реклама як комунікативний феномен	61
Невольниченко Ліна. Проблеми ідентичності в романі Е. Берджеса «Механічний апельсин»	62
Павлікова Анна. Персонаж у літературознавстві	63
Паніна Людмила. Основні засоби невербальної Інтернет-комунікації	64
Пензіна Поліна. Конструювання ідентичності в художньому дискурсі	65
Петрушова Лідія. Поняття лінгвокультурного концепту	66

національного менталітету. Крім цього, С.Г. Воркачев вважає концепт як мінімум тривимірним утворенням і виділяє його предметно-образну, понятійну та цілісну складові. Так, образна сторона концепту включає в себе зорові, слухові, тактильні, смакові, нюхові характеристики предметів, явищ, подій, відображених в нашій пам'яті, тобто, це релевантні ознаки практичного знання. Понятійна сторона концепту – це те, як концепт зафіксований на мові, її позначення, опис, структура, дефініція, порівняльні характеристики даного концепту по відношенню до інших концептів. Ціннісна (інтерпретаційна) сторона концепту характеризує важливість цього психічного утворення для усього мовного колективу.

Отже, в лінгвокультурології мова вважається одним з основних способів формування базових понять – концептів у свідомості людини. За допомогою концептів слово проникає до мовної картини світу, у якій взаємодіє з іншими лексичними одиницями. Концепт також є центральною категорією в науково-лінгвістичному описі мовного відображення світу.

ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ ЯК ІНТЕРДИСКУРС

Катерина МАЗУРОВА

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент Н.С. Алексєєва

Дискурс – це сукупність тематично загальних текстів, кожен з яких сприймається та ідентифікується як мовний корелят певної соціально-культурної практики. Під дискурсом маються на увазі такі змістовно-тематичні та комунікативні єдності, які виділились та відокремились по відношенню один до одного у процесі комунікативної суспільної взаємодії.

Сьогодні термін «інтердискурсивність» активно використовується в наукових колах. Під цим терміном в гуманітаристиці розуміється інтеграція, взаємодія, взаємопроникнення дискурсів. Представники школи аналізу дискурси вводять поняття інтердискурсу для означення:

- у широкому сенсі – «вищих стосовно дискурсу практик вербальних процесів, які, виступаючи як соціокультурний і мовний контекст дискурсивних актів, обумовлюють семантико-гештальні характеристики»;
- у вузькому сенсі – «дискурсивно-лінгвістичні феномени, які виступають стосовно виділеної дискурсивної цілісності як зовнішнього».

Інтердискурсивними є всі мовні елементи, структури, стратегії, які характеризують одночасно різні дискурси. Інтердискурсивність має на увазі взаємодію різних ментальних структур, операцій, кодових систем у процесі створення текстів. Вже в готових текстах створюється особлива взаємодія мовних одиниць, яка й ініціює в свідомості перехід від одного типу дискурсу до іншого з метою створення сильного впливового ефекту. Найбільш яскравим та показовим прикладом існування інтердискурсу є художня література. Її інтердискурсивний характер, який проявляється у взаємодії та впливі

культурно-історичних та національних кодів та знакових систем, дає змогу казати про аналіз художніх текстів як про інтердискурсивний аналіз. При цьому можна простежити внутрішню і зовнішню інтердискурсивність. Перша спричинена розвитком якоїсь однієї художньої ідеї в цілій низці творів одного письменника, друга – співвіднесенням створюваного художнього тексту на мотивному чи сюжетному рівнях із зовнішнім простором художнього дискурсу, створеного письменниками різних епох, національних культур і літературних напрямів.

Таким чином, можна зробити висновок, що під інтердискурсом розуміються фактори, які зовні обумовлюють форму і зміст дискурсу. Реальність інтердискурсу полягає в тому, що він завжди представляє існуюче «до, поза і незалежно» від конкретного висловлювання.

АНГЛОЯЗЫЧНЫЙ РЕЧЕВОЙ ЭТИКЕТ КАК ОБЪЕКТ ЛИНГВИСТИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ

Сусана МАМЕДОВА

Научный руководитель – кандидат филологических наук, доцент Ю.В. Невская

Одной из актуальных проблем современной лингвистики является изучение этикетных речевых формул. Эти конструкции заслуживают отдельного исследования, так как на их функционирование влияют не только лингвистические, но и экстралингвистические факторы, в частности, определенные социальные роли (статусные, позиционные и ситуационные), являющиеся составляющими речевого этикета.

В соответствии с лингвистическим энциклопедическим словарем, «речевой этикет» – система устойчивых формул общения, которые рекомендуются обществом для установления речевого контакта собеседников, поддержания общения в выбранной тональности, в соответствии с их социальными ролями и ролевыми позициями.

В современной лингвистике это комплексное явление, которое включает в себя национально-специфические правила речевого поведения и систему формул общения, регулирующих взаимоотношения людей различных сфер деятельности. Речевой этикет осуществляет регулирующую роль во время выбора регистра общения.

Этикетные формулы изучали такие исследователи: Дж. Остин, Н.И. Формановская, Дж. Сёрль, В. Гумбольдт, Ш. Балли, Э. Бенвениста, М. Хэллидей, П. Браун и С. Левинсон, Г.Г. Почепцов, Н.П. Деревянкина и др. В частности, М.Л. Вайсбурд считает английский речевой этикет совокупностью специальных слов и выражений, придающих вежливую форму английской речи.

Г.П. Грайс сформулировал максимы – особые правила и нормы речевого этикета. Так, адресуемое сообщение должно быть правдивым, соответствовать цели написания; сообщение должно быть информативным; включающим понятные слова и фразы; передающаяся адресату информация должна быть полезной и нужной.